

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechétov Spišskej diecézy

Šk. r. 2008/2009

č. 4

Svätý Pavol, apoštol plný horlivosti
a mučeník pre lásku Kristovu,
vypros nám hlbokú vieru, nezlomnú nádej
a planúcu lásku k Pánovi, aby sme mohli spolu s tebou povedať:
„Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.“
Pomôž nám stať sa apoštolmi, ktorí verne slúžia tvojej Cirkvi,
a svedkami tvojej pravdy a krásy uprostred temnôt našej doby.
S tebou chválime Boha nášho Otca:
„Jemu buď sláva, v Cirkvi a v Kristovi na veky vekov.“
Amen.

Modlitba z baziliky sv. Pavla za hradbami, Rím

OBSAH

OBSAH	2
ÚVODNÍK	2
INFO.....	4
ODBORNÝ PORADCA (Ako viesť žiakov k adorácii? Ako pripraviť žiakov na slávnosť Najsvätejšieho Božieho tela a Krvi?	10
AKO AKTIVIZOVAŤ (Pochvalné uznanie, Aktivity k téme Cirkev)	12
KATECHETICKÉ NÁMETY (Dary Ducha Svätého)	16
PONÚKAME	18

ÚVODNÍK

Stredobodom školského roka, ktorý sa čoskoro skončí, bola nielen školská reforma a jej uvádzanie do školskej praxe, ale z náboženského hľadiska aj končiaci sa rok apoštola národov sv. Pavla. Mnohé náboženské podujatia aj v školskej oblasti, napr. v našej diecéze súťaž Poznaj sv. Pavla!, umožnili žiakom a študentom oboznámiť sa s postavou učiteľa národov a šíriteľa kresťanského posolstva. Sv. Otec Benedikt XVI. počas mítingu – stretnutia s učiteľmi náboženstva z talianskych škôl (25. 04.2009) poukázal na skutočnosť, že tento apoštol národov svojím životom a účinkovaním ukazuje na skutočnosť, že v živote jednotlivca a spoločnosti nestačí iba ľudský a spoločenský rozmer, ale človek k svojmu plnému rozvoju potrebuje aj vieru. Ďalej Svätý Otec pripomenul učiteľom náboženstva v škole: „Náboženstvo robí z nás viacej ľuďmi. Učí nás otvárať sa slobode a plnosti človečenskosti, ktoré je vykúpené Kristom. Vďaka vyučovaniu katolíckeho náboženstva tak škola, ako aj spoločnosť sa obohacujú o skutočné laboratória kultúry a humanizmu. V nich odšifrujú významný vklad kresťanstva, človek sa učí objavovať dobro a rásť v zodpovednosti; učí sa konfrontovať a kriticky poznávať zmysel života; učí sa čerpať z darov minulosti, aby lepšie chápal prítomnosť a zodpovedne sa orientoval do budúcnosti. Takto vyučovanie náboženstva je neoddeliteľnou súčasťou kultúry a má byť základným prvkom globálnej formácie ľudskej osobnosti.“ (Benedikt XVI.: *Prihovor k učiteľom náboženstva z talianskych škôl*. Vatikán, 25.05.2009)

Z týchto slov Svätého Otca vyplýva, že povolaním a účinkovaním učiteľa náboženstva v škole prechádza demarkačná (hraničná) čiara medzi *sacrum a profanum*, čiže tým, čo je posvätné a tým, čo je svetské. Podstata tohto povolania vyplýva už zo samotnej povahy školského vyučovania náboženstva, ktoré ako originálna služba slova sprítomňuje evanjelium v osobnom procese systematickej a kritickej asimilácie, vstupuje do vzťahu s ostatným poznávaním, čiže vzdelávaním. (porov. VDK, čl. 73)

Učiteľ náboženstva, podobne ako sv. Pavol, v kultúrnom obzore obsahu a metód práce v prostredí školy, kde účinkuje, ktorá má obyčajne profánny (svetský) ráz, odovzdáva žiakom z pokladnice dynamického kvasu evanjelia a usiluje sa využiť prvky vzdelávania a výchovy na to, aby evanjelium preniklo do mentality žiakov a zharmonizovalo kultúru (spôsob) ich myslenia a správania sa vo svetle viery. (porov. VKD, čl.73)

Apoštol sv. Pavol od chvíle svojho obrátenia si uvedomoval silu Kristovej lásky, milosti, ako aj silu povolania, ktorému sa mu dostalo. Pripomína, že nič ho nemôže odlúčiť od Kristovej lásky a povinnosti hlásať Krista a jeho evanjelium. (porov. Rim 8,35; 1 Kor 9,16) Priznáva svoje nedostatky a to, že bojoval proti Kristovi a jeho Cirkvi, a preto sa teraz usiluje viacej namáhať, ako všetci ostatní apoštoli. Jeho neúnavná práca medzi ľuďmi rozličných jazykov, národov, krajín je jeho životom a poslaním. Svoju prácu v profánnom (svetskom) prostredí dynamizuje, čiže dáva do pohybu veľké dieło evanjelizácie, v škole, kde sa ľudia učia

poznávať slovo a tvár toho, ktorý o sebe hovorí: „Ja som cesta, pravda a život.“ (Jn 14,6). Podobne aj učiteľ náboženstva sa stáva *christoformas*, čiže nositeľ Kristovej podoby (obrazu) a zároveň aj jeho poslanca Pánovho pomazaného služobníka. Podľa Jána Pavla II. táto podobnosť s Kristom pôsobením Ducha Svätého je taká veľká, že Kristus Evanjelia sa premieňa v živote duše a človek vo svojom myslení, vo svojej vôli, láske a činnosti sa stáva podobným Kristovi. Môže so sv. Pavlom povedať: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus!“ (Gal, 2,20)

V skutkoch apoštolov nachádzame správu o tom, že apoštol sv. Pavol, keď prišiel do Jeruzalema usiloval sa spojiť s učeníkmi, ale všetci sa ho báli, lebo neverili, že je učeníkom. Ujal sa ho Barnabáš, ktorý ho zaviedol k apoštolom a vyrozprával im príbeh Pavlovho obrátenia a ako si smelo počínal v Damasku v Ježišovom mene. Pavol žil v Jeruzaleme a smelo účinkoval v Pánovom mene a so súhlasom apoštolov a miestnej jeruzalemskej cirkvi. Neskôr zasa v miestnej antiochijskej cirkvi, kde apoštol účinkoval, Duch Svätý prestaveným povedal: „Oddel'te mi Barnabáša a Šavla na dielo, na ktoré som ich povolal.“ Títo sa postili a modlili, vložili na nich ruky a prepustili ich. (porov. Sk 9, 26-29; 13, 1-3)

„Každý kresťan a katolícky laik činný v škole je údom Božieho ľudu a ako taký je krstom spojený s Kristom a na základe spoločnej dôstojnosti sa zúčastňuje na všetkom, čo mu patrí. Hoci v Cirkvi sú niektorí z Božej vôle ustanovení pre iných za učiteľov, za vysluhovateľov tajomstiev a za pastierov, predsa medzi nimi vládne ozajstná rovnosť v dôstojnosti a v spoločnom úsilí, s ktorými všetci veriaci budujú Kristovo Telo.“ (Kongregácia pre katolícku výchovu: *Katolícky laik ako svedok viery v škole*, bod 6)

Z týchto slov badáme, že povolanie učiteľa náboženstva má nielen osobný, ale aj cirkevný charakter. Povolanie učiť náboženstvo dostáva pokrstená osoba, ktorá má toto poverenie od hlavného učiteľa miestnej cir-

kvi, čiže kánonickú misiu. (porov. KKP 805) Tu sa snúbi krstné povolanie a jeho kompetencie s povolaním a kompetenciami povolania k apoštolátu v prostredí školy. (porov. KKP 804). Učiteľ náboženstva ako človek, ako učiteľ a kresťanský vychovávateľ i ako svedok viery je Bohom povolaný stať sa vnútorným osobným kvasom a prispieť k posväteniu sveta uprostred svojich povinností a v duchu evanjelia zjavovať všetkým ľuďom Krista predovšetkým svedectvom svojho života, jasom svojej viery, nádeje a lásky.

Apoštol sv. Pavol v prvom liste svojmu žiakovi Timotejovi píše: „Toto prikázanie ti zverujem, podľa predošlých prorociev o tebe, aby si nimi posilnený bojoval dobrý boj, aby si mal vieru a dobré svedomie, ktoré niektorí odvrhli a stroskotali vo viere.“ (1 Tim 1,18-19)

Nech sú tieto slová poučenia apoštola národov svojmu žiakovi aj pre Vás, milí učitelia náboženstva, príkazom, katecheticko-pedagogickou radou, smernicou v prístupe k svojmu povolaniu a k svojej práci v škole. Podľa vzoru apoštola národov zamilujte si Krista, jeho evanjelium, Cirkev a tých, ku ktorým Vás ona posielala! Zamilujte si svoje katechetické povolanie; zdokonaľujte sa v ňom po stránke profesijnej, duchovnej a náboženskej. Dnešný človek a zvlášť mladý, podľa slov Pavla VI, „radšej počúva svedkov než učiteľov a týchto počúva len vtedy, keď sú svedkami.“ (EN, čl. 41)

Úprimná vďaka za vašu vykonanú prácu v končiacom sa školskom roku. Ďakujeme Vám aj za Vašu dôveru voči nám (DKÚ) pri metodickom usmerňovaní školského vyučovania náboženstva v našej diecéze a za spoluprácu pri vašej permanentnej katechetickej formácii. Kiež by sme všetci mohli povedať so sv. Pavlom: „Pre mňa žiť je Kristus!“ (Flp 1,21)

riaditeľ DKÚ a jeho spolupracovníci

Spišská Nová Ves 7. mája 2009

INFO

▣ Korešpondenčná súťaž – Poznaj sv. Pavla

Pri príležitosti dvojtisícročia od narodenia sv. Pavla, Svätý Otec Benedikt XVI. vyhlásil čas od 28. júna 2008 do 29. júna 2009 za osobitný jubilejný Rok svätého Pavla.

V tejto súvislosti sme pre žiakov základných a stredných škôl pripravili korešpondenčnú súťaž „Poznaj sv. Pavla“. Cieľom tejto súťaže je lepšie spoznať osobnosť sv. Pavla, jeho život, učenie, misijné cesty a povzbudiť žiakov k čítaniu Svätého písma. Súťaž začala v januári 2009 a ukončíme ju v júni 2009. Súťažiaci odpovedali e-mailom na otázky rozdelené do piatich súťažných kôl. Prehľad o tom, koľko žiakov sa zapojilo do jednotlivých kôl súťaže udáva nasledujúca tabuľka:

	1. kolo	2. kolo	3. kolo	4. kolo	5. kolo
Počet súťažiacich	129	100	71	47	32

V každom súťažnom kole boli odpovede vyhodnotené a pridelené príslušné body. Súčet bodov z jednotlivých kôl určil poradie najúspešnejších riešiteľov. Prvých dvanásť súťažiacich s najvyšším počtom bodov sme pozvali do finále – do záverečného, diecézneho kola, ktoré sa uskutoční 3. júna 2009 v Kňazskom seminári v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí. Všetkým, ktorí statočne posielali odpovede a vytrvali až do konca ďakujeme a blahoželáme. Môžu povedať spolu so sv. Pavlom: „Dobrý boj som bojoval...“ (2 Tim 4,7a)

Prehľad, o tom, aké je bodové hodnotenie žiakov postupujúcich do diecézneho kola udáva nasledujúca tabuľka:

1. kategória

Por. č.	Priezvisko a meno	Základná škola	Počet bodov
1.	Rošťáková Michaela	R. Dilonga, Trstená	42
2.	Hradiský Maroš	Nám. Š. Kluberta, Levoča	40
3.	Mezovská Magdaléna	Liptovská Teplička	40
4.	Tomčík Štefan	R. Dilonga, Trstená	40
5.	Jaňaková Zuzana	Liptovská Teplička	39
6.	Marušinová Martina	Liptovská Teplička	39
7.	Tuková Andrea	Nižná	39
8.	Kralčáková Monika	Zázrivá	38
9.	Marušinová Andrea	Liptovská Teplička	38
10.	Naháľková Zdenka	Liptovská Teplička	38
11.	Suchá Erika	Francisciho II, Levoča	38
12.	Šefčík Lukáš	Francisciho II, Levoča	38

2. kategória

Por. č.	Priezvisko a meno	Stredná škola	Počet bodov
1.	Kolčáková Mária	SOŠ, Hattalova 968/33 Námestovo	28
2.	Kosmeľová Alena	SOŠ, Hattalova 968/33 Námestovo	28

▣ Biblická olympiáda – diecézne kolo

Dňa 23. a 24. apríla 2009 sa uskutočnilo diecézne kolo Biblickej olympiády, ktoré organizoval Diecézny katechetický úrad v priestoroch Seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskom Podhradí.

Súťaž začínala spoločnou modlitbou. Jeden zo súťažiacich zapálil sviecu, ktorá bola umiestnená vedľa Svätého písma a koncentrovala pozornosť všetkých účastníkov počas celej súťaže. Prvý deň prebiehala súťaž pre kategóriu základných škôl. V tento deň súťažiacich pozdravil Prof. E. Alliata, OFM, ktorý zavítal na Slovensko z Jeruzalema a v Roku sv. Pavla prednášal o najnovších objavoch v biblickej archeológii. Druhý deň prebiehala súťaž pre kategóriu stredných škôl.

Každá kategória mala 6 súťažných úloh, ktoré boli zamerané na nižšie i vyššie úrovne kognitívnej oblasti v prepojení na získavanie postojov a zručností. Každá z úloh bola formulovaná tak, aby bola merateľná a porovnateľná v jednotlivých súťažných družstvách. V tomto roku boli názvy úloh nasledovné: test, práca s obrazom, biblické posolstvo, oprava listu, scénka, porovnanie audioukážky s biblickým textom.

Umiestnenie jednotlivých družstiev udávajú nasledujúce tabuľky:

Základné školy		
1. miesto	ZŠ s MŠ	Nižná
2. miesto	ZŠ sv. Cyrila a Metoda	Stará Ľubovňa
3. miesto	Gymnázium	Liptovský Hrádok
4. miesto	ZŠ	Černová
5. miesto	ZŠ	Hruštín
6. miesto	Gymnázium sv. Fr. Assiského	Levoča
7. miesto	ZŠ sv. Gorazda	Námestovo
8. miesto	ZŠ Štefana Mnoheľa	Poprad
9. miesto	ZŠ Komenského	Smižany
10. miesto	ZŠ	Veľká Lomnica
11. miesto	ZŠ	Zázrivá
12. miesto	ZŠ s MŠ Biele Vody	Mlyny

Stredné školy		
1. miesto	Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša	Stará Ľubovňa
2. miesto	Gymnázium sv. Andreja	Ružomberok
3. miesto	Gymnázium sv. Fr. Assiského	Levoča
4. miesto	Gymnázium	Spišská Stará Ves
5. miesto	Gymnázium P. O. Hviezdoslava	Dolný Kubín
6. miesto	Gymnázium A. Bernoláka	Námestovo
6. miesto	Stredná umelecká škola	Kežmarok
7. miesto	Gymnázium Štefana Mišíka	Spišská Nová Ves
8. miesto	Gymnázium Školská	Spišská Nová Ves

Vitazné družstvo: ZŠ s MŠ Nižná

Riešenie súťažnej úlohy – kategória. SŠ

Fotografie nájdete na <http://www.dkuspis.sk/index.php?page=fotogaleria&fotokatalog=bo>.

Bodové hodnotenie medzi jednotlivými družstvami bolo veľmi vyrovnané a polbodové či jednobodové rozdiely spôsobili u súťažiacich i rôzne typy rozčarovania. Každé dve susedne družstvá si uvedomili, že stačilo málo a mohli byť o jedno miesto v poradí vyššie a zároveň to platilo aj opačne, stačilo málo a mohli byť o jedno i dve miesta v poradí nižšie. Víťazi za jednotlivé kategórie reprezentovali našu diecézu na národnom kole súťaže 13. a 14. mája 2009 v Donovaloch.

Chceme oceniť snahu učiteľov náboženstva, ktorí sa žiakom svedomito venovali. Zároveň oceňujeme aj prístup žiakov, ktorí v súčasnej dobe rôznych lákadiel trávenia času považujú čítanie Božieho slova za užitočné a zmysluplné. Odmenou každému družstvu, ktoré postúpilo až na úroveň diecézneho kola nech je posväcovanie seba, času a spoločenstva tých, s ktorými sa títo mladí ľudia stretávajú a môžu byť pre nich svetlom v tomto svete. Prehľad o tom, koľko žiakov sa zúčastnilo v triednych kolách podľa jednotlivých dekanátov udáva tabuľka:

REKAPITULÁCIA BO - TRIEDNE KOLÁ ŠK. ROK 2008/2009			
ZÁKLADNÉ ŠKOLY	Počet triednych kôl	Počet žiakov v triednych kolách	Počet žiakov v školských kolách
SNV	103	1623	315
LE	42	456	93
SL	13	234	62
PP	53	931	121
KK	79	1058	158
RBK	37	666	163
LM	16	98	26
NA	64	1195	317
TS	26	492	81
DK	51	800	153
SPOLU	484	7 553	1 489
STREDNÉ ŠKOLY			
Dolný Spiš	33	645	97
Horný Spiš			
Podtatransko + HS	28	237	76
Liptov			
Orava + Liptov	49	486	168
SPOLU	110	1368	341
CELKOM	594	8 921	1 830

Je potešujúce, že počet prihlásených družstiev v kategórii základných škôl je vyšší oproti minulému roku. Znova môžeme konštatovať, že mladí ľudia majú záujem o čítanie Božieho slova a venujú čas príprave na súťaž, ktorá má z roka na rok vyššiu kvalitatívnu úroveň. Povzbudzujeme učiteľov, aby využívali rôzne spôsoby motivácie žiakov a venovali sa im počas prípravy do vyšších postupových kôl.

▣ Biblická olympiáda – národné kolo

V dňoch 12. až 14. 5. 2008 sa na Donovaloch uskutočnilo celoslovenské kolo Biblickej olympiády (BO). Bol to jej ôsmy ročník od zaregistrovania organizačného poriadku BO. Organizačne toto kolo zabezpečovalo KPKC v Spišskej Novej Vsi tento rok v spolupráci s DKÚ Banskobystrickej diecézy. Nakoľko súťažné družstvá pricestovali na súťaž deň vopred, v popoludňajších hodinách prvého dňa mali účastníci poznávací program zameraný na prehliadku pútnického miesta Staré Hory a katedrálneho chrámu v Banskej Bystrici. Na záver prehliadky bola sv. omša. Každý večer pred súťažou sa žiaci jednotlivých kategórií podelili o skúsenosti a zážitky z prípravy na olympiádu. Bolo potešujúce konštatovať, že čoraz viac účastníkov sa snažilo uvedomiť si aj odkaz biblických kníh do ich života.

Súťaž prebiehala v príjemnej atmosfére, v ktorej bolo cítiť, že už stretnutie so Svätým písmom každého obohatilo. Žiaci boli pripravení na to, aká forma otázok ich čaká. Otázky boli zamerané tak, aby viac ovplyvnili žiakov v ich myslení a konaní. Rôzne formy úloh boli zaradené do blokov podľa tohto zamerania.

V kategórii ZŠ sa žiaci ZŠ s MŠ Nižná umiestnili na 4. mieste. Aj keď bodové hodnotenie do poslednej chvíle svedčilo o tom, že im bude patriť 2. miesto, posledná úloha zmenila celkové poradie.

Úsmev na tvárach a presvedčenie o zmysluplnosti čítania Božieho slova svedčili o tom, že i v ďalšom roku sa zapoja do súťaže.

V kategórii SŠ sa žiaci Cirkevného gymnázia sv. Mikuláša v Starej Ľubovni umiestnili na 2. mieste. Iba jeden bod rozhodol o tom, že neniesli putovný pohár z minulého roka znova späť domov.

Srdečne blahoželáme obidvom družstvám, ktoré reprezentovali našu diecézu a svojim prístupom k hodnotám sú príkladom svojim spolužiakom a kamarátom.

▣ Výtvarná súťaž „Biblia očami detí a mládeže“ – diecézne kolo

Aj v tomto školskom roku mali všetci výtvarne nadaní žiaci možnosť zapojiť sa do výtvarnej súťaže „Biblia očami detí a mládeže“, ktorú na diecéznej úrovni zabezpečoval náš diecézny katechetický úrad. Námety pre svoje práce súťažiaci čerpali zo starozákonných kníh: Tobiaš, Judita, Ester a z novozákonného Prvého listu apoštola Petra. Z 28 škôl v našej diecéze, ktoré sa do súťaže zapojili (v minulom šk. roku sa zúčastnilo 24 škôl), prišlo k nám 123 vyhodnotených prác zo školských kôl.

Tabuľka ponúka prehľad zapojených škôl.

P.č.	Región	Názov školy	Miesto	Počet prác
1.	DS	Gymnázium sv. Fr. Ass.	Levoča	2
2.	DS	ZŠ Školská	Spišské Podhradie	4
3.	DS	ZŠ Nejedlého	Spišská Nová Ves	1
4.	DS	ZŠ Komenského	Spišské Vlaky	10
5.	DS	ZŠ sv. Cyrila a Metoda	Spišská Nová Ves	3
6.	DS	ZŠ Povýš. Sv. Kríža	Smižany	2
7.	DS	SŠŠI	Levoča	5
8.	DS	Špeciálna ZŠ	Letanovce	4
9.	HS	ZŠ s MŠ	Haligovce	6
10.	HS	ZŠ	Spišská Stará Ves	3
11.	HS	ZŠ s MŠ	Nová Ľubovňa	2
12.	Liptov	ZŠ sv. Vincenta	Ružomberok	5
13.	Liptov	ZŠ Čsl. brigády	Liptovský Mikuláš	5
14.	Liptov	ZŠ s MŠ	Liptovská Lúžna	3
15.	Liptov	ZŠ M. Martákovej	Liptovský Mikuláš	1
16.	Orava	ZŠ s MŠ	Lomná	6
17.	Orava	Špeciálna ZŠ	Dolný Kubín	9
18.	Orava	ZŠ s MŠ	Novoť	3
19.	Orava	Gymnázium	Tvrdošín	1
20.	Orava	Cirkevná ZŠ sv. Gorazda	Námestovo	1
21.	Orava	ZŠ Rudolfa Dilonga	Trstená	4
22.	Orava	Spojená škola	Nižná	1
23.	PT	ZŠ Dr. Fischera	Kežmarok	9
24.	PT	ZŠ Nižná brána	Kežmarok	7
25.	PT	ZŠ s MŠ sv. Kríža	Kežmarok	12
26.	PT	ZŠ s MŠ	Vydrník	6
27.	PT	ZUŠ J. Silana pri Spojenej ČŠ	Poprad	5
28.	PT	Špeciálna ZŠ	Poprad	3

Práce boli rozdelené do 9. kategórií podľa veku žiakov. Tabuľka udáva prehľad počtu prác podľa jednotlivých kategórií.

Kategória	1	2	3	4	5	6	7	8	9 A	9 B	9 C
Počet prác	3	16	37	16	17	0	12	1	18	0	3

Najviac zaslaných prác bolo za 3. kategóriu. Jednalo sa o žiakov 3. a 4. ročníkov. Žiaľ, kategória 6 nebola zastúpená žiadnou prácou stredoškôľakov. Vyhodnocovanie prác sme robili s Bc. Jarmilou Lehoczkou, výtvarníčkou ZUŠ v Sp. Novej Vsi. Jej rady a pripomienky k uvedeným prácam Vám chceme odovzdať, aby ste sa v budúcich rokoch vystríhali podobných chýb. Ak je určený formát práce A4 a A3, je potrebné dodržať ho i v tom prípade, ak niektorí dávate výtvarnú prácu do tzv. pasparty. Znamená to, že výtvarná práca má mať uvedený formát aj s paspartou. Pasparta má byť vystrihnutá vcelku a nie nadstavovaná. Otázkou je, že v budúcnosti určíme jasné propozície, či môže byť výtvarná práca v pasparte alebo nie, nakoľko celkový dojem takej výtvarnej práce je iný ako keď je výtvarná práca bez pasparty a môže to ovplyvniť hodnotenie. Inou pripomienkou je skutočnosť, že niektoré výtvarné práce boli zasielané prelomené a tak zasielané v obálke. Takéto práce sme museli z hodnotenia vylúčiť.

Zvlášť chceme sa poďakovať učiteľom a deťom zo špeciálnych škôl, ktorí sa zapojili v pomerne veľkom počte, poslali nám 21 prác. Oceňujeme snahu, venovaný čas a upevňovanie medzipredmetových vzťahov medzi učiteľmi náboženstva a učiteľmi výtvarnej výchovy. Vyhodnotenie súťaže podáva nasledujúca tabuľka. Práce si môžete pozrieť na www.dkuspis.sk/fotogaléria.

Vyhodnotenie súťaže „Biblia očami detí a mládeže“ šk. r. 2008/09

Kategória/ miesto-cena poroty	Meno a priezvisko	Názov školy	Názov práce
1/1	Terézia Pavelčáková	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Tobiáš loví rybu na pokyn Rafaela
1/2	Viktória Galliková	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Tobiáš, Rafael a pes na ceste
1/3	Zuzana Petruláková	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Sára a Tobiáš sa modlia
2/1	Zuzana Oprendeková, 1.A	ZŠ Š. Mnoheľa, Poprad	Ester, si kráľovná môjho srdca
2/2	Vladimír Makara, 2.C	ZŠ, Nižná brána, Kežmarok	Ester usporiadala hostinu
2/3	Nikola Gapčová, 2. roč.	ZŠ s MŠ, Vydrník	Anjel Rafael a Tobiáš
2/CP	Sandra Pavličková, 1.A	ZŠ s MŠ sv. Kríža, Kežmarok	Kristus trpel za nás...
2/CP	Kristian Kroščen	ZŠ s MŠ, Vydrník	Tobiáš a ryba
3/1	Michaela Serdelová, 3.roč.	ZŠ s MŠ, Novot'	Ester
3/2	Beáta Sedláková, 3.A	ZŠ, Školská, Spišské Podhradie	Judita pred bránou
3/3	Matúš Kocúr, 3.B	ZŠ s MŠ, Novot'	Ester
4/1	Matúš Novák, 5. roč.	CZŠ, Sp. Nová Ves	Rozlúčka Tobiáša s rodičmi
4/2	Martina Mrázová, prima	Gymnázium sv. Fr. As., Levoča	Kráľovná Ester pred kráľom
4/3	Ivana Kellnerová, 6.B	ZŠ Dr. D. Fischera, Kežmarok	Tobiáš a Sára v svadobnom oblečení
5/1	Lenka Chromuláková, 8.B	ZŠ s MŠ Novot'	Ester pred kráľom
5/2	Martina Šmídová, 9. roč.	ZŠ, Komenského, Sp. Vlasy	Ester – symbol lásky, dobra pochádzajúceho od Pána
5/3	Patrícia Marková, 7.C	ZŠ Dr. D. Fischera, Kežmarok	Judita so slúžkou v nepriateľskom tábore
7/1	František Franko, 7.A	ZUŠ Janka Silana, Poprad	Tobiáš a ryba

7/2	Barbora Franková, 3.A	ZUŠ Janka Silana, Poprad	Judita prináša Holofernesovu hlavu
7/3	Sára Vyhnalová, 5. roč.	ZUŠ Janka Silana, Poprad	Ester prichádza pred kráľa
8/1	Veronika Kľúčiková, 3.Au	Spojená škola, Nižná	Rukou ženy
9/1A	Lenka Piervolová, 9.A	ŠZŠ, Partizánska, Poprad	Príbeh Tobiáša
9/2A	Dalibor Žiga, 6.A	ŠZŠ, Letanovce	Tobiáš a ryba
9/3A	Marek Valašek	ŠZŠ, Partizánska, Poprad	Juditin čin
9/A CP	Žaneta Bikárová, S-4	SŠŠI, Kláštorská, Levoča	Ester a kráľ
9/A CP	Božena Krošcnová, 6.A	ŠZŠ, Letanovce	Tobiáš a ryba
9/1C	Janka Bagarová, S-3	SŠŠI, Kláštorská, Levoča	Ester a kráľ
9/2C	Jakub Hradiský, S-5	SŠŠI, Kláštorská, Levoča	Ester a kráľ

Výtvarné práce, ktoré sa umiestnili na 1., 2., a 3. mieste postúpili do národného kola. V priestoroch konania národného kola Biblickej olympiády boli vystavené aj víťazné výtvarné práce súťaže Biblia očami detí a mládeže. Slávnostne vyhodnotenie sa uskutoční 12. júna 2009 v Spišskom Podhradí, Spišskej Kapitule. Možno pozorovať kvalitatívny vzrast výtvarného spracovania biblických námetov. Ak chcete vedieť viac o Biblickej olympiáde, dozviete sa to na webovej stránke Katolíckeho pedagogického a katechetického centra.

▣ Katechetická knižnica

Žiadame všetkých učiteľov, ktorí si v priebehu roka zapožičali akékoľvek katechetické pomôcky z katechetickú knižnice (knihy, CD, VHS), aby ich v najbližšom období, t. j. najneskôr do 15.06. 2009 vrátili na DKÚ.

▣ Multimediálne CD

V rámci prípravy nových metodických príručiek pre náboženskú výchovu pripravilo KPKC v spolupráci s LUX communication a Richardom Čanakym multimediálne CD a farebné obrazy na fóliách k 5. ročníku základných škôl. Obsah CD tvoria prezentácie, obrazové a textové prílohy, hudobné ukážky meditatívnej hudby, piesne a hudobné podklady k daným piesňam, ktoré je možné využiť pri vyučovaní náboženskej výchovy. Farebné obrazy na fóliách budú i pre 1. ročník stredných škôl. Multimediálne CD a fólie sú súčasťou nových metodík náboženskej výchovy. Tí, ktorí už nové metodiky máte, môžete si CD spolu s fóliami zakúpiť samostatne. Pre 1. ročník základných škôl bude k začiatku školského roka 2009/10 pripravené tiež multimediálne CD a fólie.

▣ Pracovné zošity pre ročníky 3. a 4. ZŠ

Na základe objednávok z farských úradov bola realizovaná tlač pracovných zošitov. Pracovné zošity a metodické príručky podľa objednávok z farských úradov budú distribuované na dekanové úrady v priebehu júla a augusta 2009, kde si ich môžu vyzdvihnúť príslušné farské úrady.

▣ Celodiecézny katechetický deň

Dňa 05. septembra 2009 sa uskutoční celodiecézny katechetický deň v Poprade. Pozvánku a program Vám zašleme na Vaše e-mailové adresy, prípadne si program môžete pozrieť na www.dkuspis.sk. Podujatie patrí do modelu katechetického vzdelávania v diecéze.

Ako viesť žiakov k adorácii Oltárnej sviatosti?

Pôsobenie učiteľa náboženskej výchovy je veľmi široké. Je to vyučovanie, odovzdávanie vedomostí, zručností, návykov, postojov. Mnohé zručnosti a návyky je možné realizovať na vyučovacej hodine. No sú i také návyky, ktoré nemožno iba „nacvičiť navonok“, pretože by sa to minulo cieľa. K takýmto návykom by sme mohli zaradiť úctu k Oltárnej sviatosti, ktorá súvisí s úctivým pokľaknutím pri príchode do kostola, pri odchode z kostola, počas premenenie vo sv. omši a pri návšteve kostola, zvlášť, ak je vo farnosti verejná adorácia Oltárnej sviatosti. Často sme svedkami toho, že vonkajšie gesto sa nepodobá liturgickému úkonu, ktorý má mať vlastnú vonkajšiu podobu.

Úlohou učiteľa je uvedomiť si, že celkové správanie, spôsob komunikácie a gestá používané počas vyučovania pôsobia na tých, ktorí sú mu zverení. Naučiť deti vnímať neviditeľné a nepochopiteľné predchádza učiť ich sústredenosti a vnímaniu nepochopiteľného i v škole.

Medzi takéto formy práce patrí práca s obrazom – pri ktorej necháme na žiakov pôsobiť dostatočne veľký a zaujímavý obraz. Úlohou žiakov je zamýšľať sa nad detailmi, rozhovorom postáv, významu symbolov a pod. V takejto chvíli učíme žiakov byť sústredení, byť tu a teraz, koncentrovať sa na aktuálnu činnosť, byť chvíľu vnútorne ticho a naučiť sa počúvať ticho i druhého. Podobnou formou je práca so zvukmi – pri ktorej necháme na žiakov pôsobiť určitý zvuk, ten sa pomaly stišuje a do ticha môžeme žiakov učiť predniesť vlastne formulované modlitby. Ďalšou formou práce je formulácie vlastných modlitieb – pri ktorej žiaci môžu modlitbu napísať na papier, nakoľko s bezprostrednou formuláciou majú často problémy. Potom každý žiak postupne prichádza na určité miesto, ktoré je stredom priestoru a prednesie vlastnú modlitbu. Na tomto mieste môže byť kríž, obraz a pod. Využívanie takejto a iných podobných foriem práce na hodine pripravujú žiakov k skúsenosti s modlitbou, ktorá má mať vlastnosti, ako o tom hovorí KKC. V tejto súvislosti je potrebné hovoriť i o speve vo vyučovaní náboženskej výchovy. Využívajme krátke opakujúce sa zhudobnené vety, ktoré môžu tvoriť odpoveď pri vlastných formulovaných modlitbách (Kyrie eleison; Sláva ti Bože, že nás tak miluješ; trojité Amen; trojité Aleluja; prípadne i niektoré žalmové rezponzória). Naučiť žiakov vnímať hĺbku jednej zhudobnenej vety je zároveň predprípravou na adoračný postoj, ktorého hodnotou je zastaviť sa, vnímať seba v Božej blízkosti a ... klaňať sa.

Spracovala: Klára Solánová

Ako pripraviť žiakov na slávnosť Najsvätejšieho Božieho Tela a Krvi

Úlohou učiteľa náboženstva je dodržiavať osnovy pre daný ročník, ale zároveň vedieť prepájať liturgické sviatky so životom viery. K prehĺbeniu duchovnej zrelosti každého učiteľa a zároveň k získaniu zručnosti ako nadchnúť žiakov k úcte znakov Eucharistie, ktorými sú chlieb a víno môže poslúžiť homília Svätého Otca Benedikta XVI., ktorú predniesol na uvedenú slávnosť 15.06.2006 vo Vatikáne.

Drahí bratia a sestry! V predvečer svojho umučenia, počas poslednej večere, Ježiš vzal do svojich rúk chlieb – ako hovorí evanjelium – požehnal ho, lámal a dával učeníkom, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo.“ Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho i všetci z neho pili. A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých“ (Mk 14,22-24). V týchto slovách sú obsiahnuté celé dejiny Boha s ľuďmi, ktoré nielen zhrňujú a interpretujú minulosť, ale anticipujú budúcnosť – príchod Božieho kráľovstva na svet. To, čo Ježiš hovorí, to nie sú jednoduché slová. To, čo hovorí, je udalosťou – hlavnou udalosťou dejín sveta a osobného života každého z nás.

Znak chleba - Tieto slová sú nevyčerpatelne. Rozoberme iba jeden aspekt. Ako znak prítomnosti Ježiš vybral chlieb a víno. V každom z týchto znakov dáva celého seba, a nie iba časť. on – osoba – prostredníctvom znakov približuje sa k nám a zjednocuje sa s nami. Znaky, každý svojím spôsobom, predstavujú podrobný aspekt Jeho tajomstva a svojím typickým jazykom nám hovoria, aby sme sa naučili trochu lepšie pochopiť tajomstvo Ježiša Krista.

Počas procesie a adorácie pozeráme na konsekrovanú hostiu – najjednoduchší druh chleba a pokrmu – pripravenú iba z odrobiny múky a vody. Preto sa javí ako pokrm chudobných – predovšetkým ich chce Pán sprevádzať svojou prítomnosťou.

Modlitba, v ktorej počas liturgie svätej omše Cirkev obetuje tento chlieb Pánovi, nazýva ho plodom zeme a práce ľudských rúk. Je v ňom ľudská námaha, každodenná práca človeka, ktorý obrába zem, seje, zbiera zrna a nakoniec vyrába chlieb. Chlieb nie je len a výlučne naším výrobkom, vecou, ktorú sme urobili. Je plodom zeme, a teda tiež darom.

To, že zem prináša ovocie, nie je našou zásluhou. Iba Stvoriteľ ju mohol obdarit' plodnosťou. Preto teraz môžeme rozvinúť modlitbu Cirkvi, hovoriac: chlieb je plodom zeme a súčasne neba. Ukazuje na spojenie síl zeme a darov z neba, čiže slnka a dažďa. Taktiež nedokážeme sami vyprodukovať vodu, ktorú potrebuje na výrobu chleba.

V súčasnosti, keď hovoríme o pustnutí zeme a stále počujeme o ohrození, že ľudia a zvieratá budú umierať od smädu v oblastiach trpiacich nedostatkom vody, nanovo si uvedomíme, aký veľký dar je voda, ako aj to, ako veľmi sme neschopní zabezpečiť si ho sami. Pozerajúc bližšie, v tomto malom kúsku bielej hostie, v tomto chlebe chudobných pozorujeme syntézu stvorenia. Nebo a zem, a tiež práca a duch človeka spoluúčinkujú. Spojené pôsobenie síl, umožňujúce na našej planéte tajomstvo života a existenciu človeka, ukazuje sa nám v celej svojej zázračnej veľkosti.

Začínáme tak chápať, prečo Pán vyberá ten kúsok chleba ako svoj znak. Stvorenie so všetkými svojimi darmi túži po čomsi ešte väčšom, čo ho prerastá. Nestačí mu syntéza vlastných síl, ani syntéza prirodzenosti a ducha, ktorú istým spôsobom pozorujeme v kúsku chleba; stvorenie smeruje k chudobe, k svätým hostinám, k zjednoteniu so svojím Stvoriteľom.

Ako pšeničné zrno - Poslanie obsiahnuté v tomto znaku chleba nebolo vysvetlené úplne. O jeho najhlbšom tajomstve sa zmienil Pán na Kvetnú nedeľu, keď mu povedali, že sa chce s ním stretnúť niekoľko Grékov. Odpoveď na ich prosbu obsahuje nasledujúce slová: „Veru, veru, hovorím vám: Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu“ (Jn 12, 24).

V chlebe upečenom z pomletých zŕn sa ukrýva tajomstvo Umučenia. Múka, pomleté zrno, poukazuje na jeho odumieranie a zmŕtvychvstanie. Keď sa melie a pečie, ešte raz odzrkadľuje to isté tajomstvo Umučenia. Iba skrze smrť prichádza zmŕtvychvstanie, rodí sa ovocie a nový život.

V období pred Kristom kultúry území Stredozemného mora mali hlboký zmysel pre toto tajomstvo. Na základe skúsenosti spojenej so smrťou a zmŕtvychvstaním tvorili mýty o božstvách, ktoré zomierajúc a zmŕtvychvstávajú dávajú nový život. Zdalo sa im, že cyklus v prírode je osobitný božský prísľub uprostred mrakov utrpenia a smrti, ktoré budú naším údelom. V týchto mýtoch ľudská duša hľadala toho Boha, ktorý sa stal človekom, uponížil sa až na smrť na kríži a takýmto spôsobom otvoril nám všetkým bránu života. V chlebe a jeho vznikaní ľudia objavili očakávanie prirodzenosti, prísľub prirodzenosti, že to sa bude musieť uskutočniť: Boh, ktorý umiera a takýmto spôsobom nás vovádza do života.

Spoločník našej cesty - To, čo v mýtoch bolo očakávaním a čo sa v samotnom zrne ukrýva ako znak nádeje stvorenia, sa naozaj vyplnilo v Kristovi. Svojím utrpením a dobrovoľnou smrťou sa stal pre nás všetkých chlebom, a tým istým živou a bezpečnou nádejou: je spoločníkom vo všetkých našich utrpeniach až do smrti. Cesty, ktorými ide s nami a vedie nás do života, sú cestami nádeje.

Keď pozeráme na konsekrovanú hostiu a adorujeme ju, hovorí k nám znak stvorenia. Vtedy sa stretávame s veľkosťou Božieho daru. Ale stretávame sa tiež s Ježišovým umučením a krížom, ako aj s Jeho zmŕtvychvstaním. Keď pozeráme na neho a adorujeme, Ježiš nás priťahuje k sebe, do svojho tajomstva, vďaka ktorému nás túži premeniť, podobne ako premenil hostiu.

Prvotná Cirkev videla v chlebe ešte jeden symbol. V Učení dvanástich apoštolov, knihe napísanej okolo roku 100, sa medzi modlitbami nachádza tvrdenie: „Tak, ako tento polámaný chlieb, rozhodný po pahorkoch a pozbieraný, sa stal niečím jedným, podobne Tvoja Cirkev, zhromaždená zo všetkých kútov zeme, nech bude zhromaždená v Tvojom kráľovstve“ (IX, 4).

Chlieb, ktorý vznikol z mnohých zŕn, predstavuje tiež jednotu: premena zomletých zŕn na chlieb je proces zjednotenia. My sami, ako nám hovorí sv. Pavol, aj keď nás bude tak mnoho, máme sa stať jedným chlebom, jedným telom (1 Kor 10,17). Takýmto spôsobom sa znak chleba stane zároveň nádejou i úlohou.

Symbolika vína - Podobným spôsobom k nám hovorí znak vína. Nakoľko je chlieb spojený s každodennosťou, jednoduchosťou a putovaním, víno vyjadruje krásu stvorenia: sviatok radosti, kto-

rým nás Boh chce obdarovať na konci vekov a ktoré už teraz neprestajne nanovo oznamuje prostredníctvom tohto znaku.

Ale aj víno hovorí o utrpení: vínny ker sa musí stále pristrihovať, čo je forma očistenia, vinič musí dozrievať na slnku a v daždi a musí byť vylisovaný: jedine vďaka takejto námahe vznikne výborné víno.

Na sviatok Božieho Tela pozeráme predovšetkým na znak chleba. Pripomína nám tiež 40-ročné putovanie Izraela na púšti. Hostia je naša manna, ktorou nás kŕmi Pán – je skutočne chlebom z neba, ktorým nám On dáva samého seba.

Počas procesie ideme za týmto znakom a takýmto spôsobom ideme za Ním samým. A prosíme ho: *Sprevádzaj nás na cestách našich dejín! Ukazuj stále nanovo Cirkvi a jej pastierom skutočnú cestu. Pozri na ľudstvo, ktoré trpí a neisto blúdi medzi toľkými otázkami. Pozri na fyzický a duchovný hlad, ktorý ho trápi! Obdar ľudí chlebom pre telo i pre dušu. Daj im prácu! Obdar ich svetlom! Daj im samého seba! Očist' a osviet' všetkých! Dovoľ nám pochopiť, že iba účasťou na Tvojom utrpení, s prijatím kríža a odriekania, ktorým nás podrobuješ, môže náš život dozrievať a skutočne sa naplniť. Zhromaždi nás zo všetkých kútov zeme. Zjednoť Cirkev, zjednoť roztratené ľudstvo! Obdar nás svojou spásou. Amen!*

AKO AKTIVIZOVAŤ

POCHVALNÉ UZNANIE

Ešte pár týždňov a naše školy osirejú. Žiaci malí, väčší, aj tí najväčší sa rozídu do rôznych kútov nášho Slovenska, niektorí aj ďalej, aby si vydýchli po celoročnej práci. Kým sa tak stane, je potrebné prácu žiakov zhodnotiť, oceniť a pochváliť. Je to symbolický čas školskej žatvy. Ponúkame Vám nápad, ako to urobiť a čo oceniť zvlášť u tým menších.

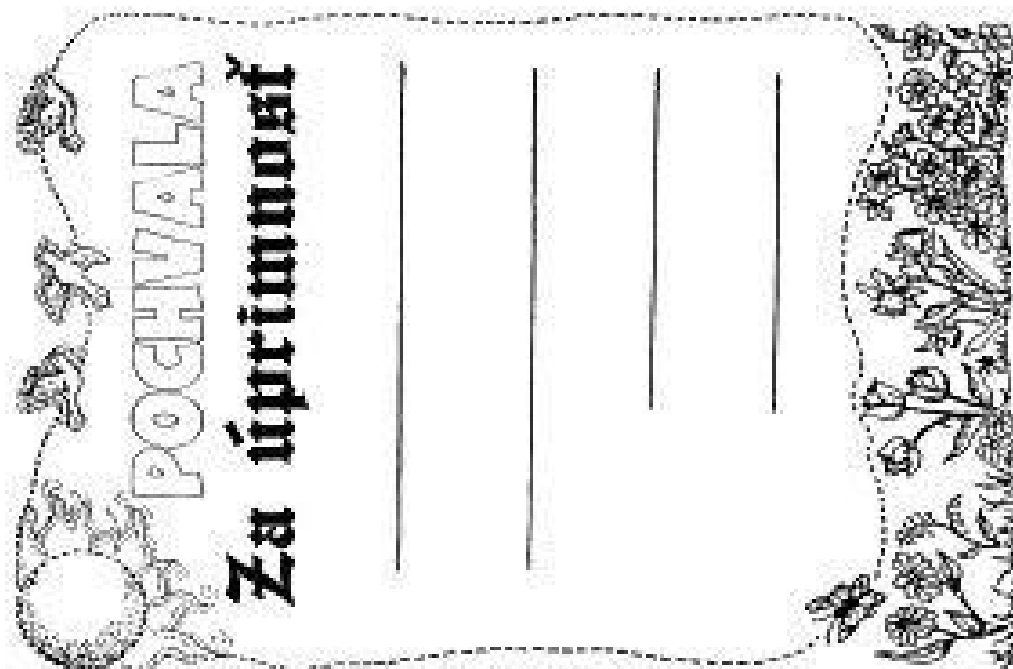
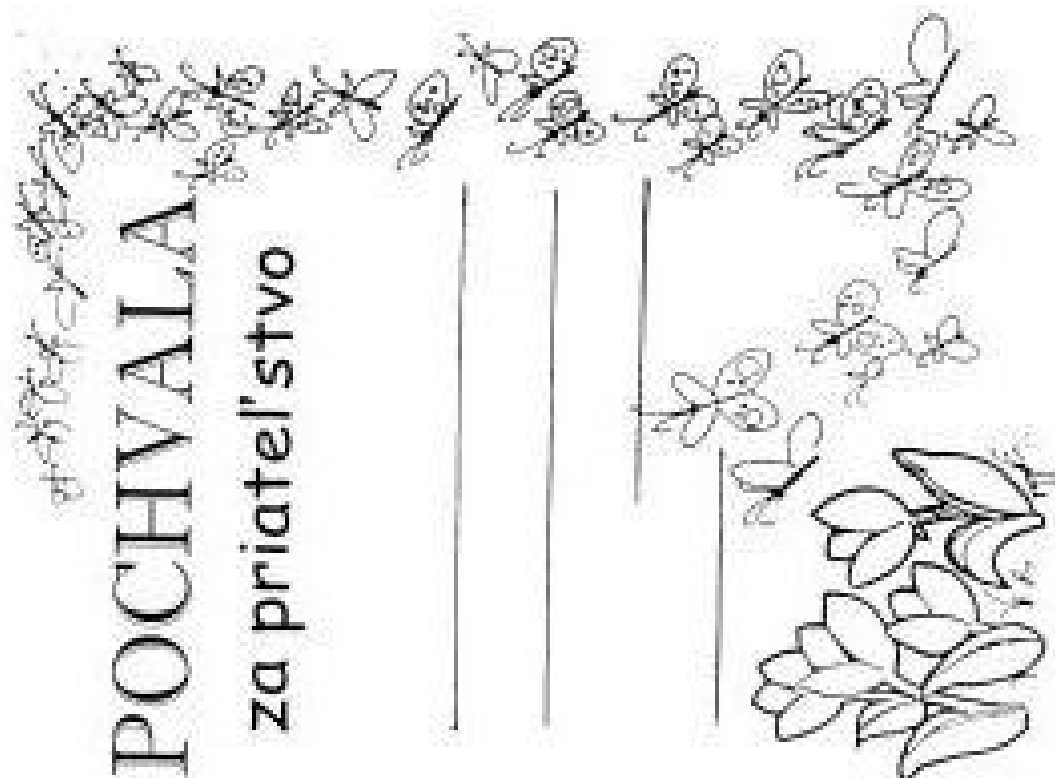
Na našich školách je zvykom oceniť žiakov za výborný prospech, za vzorné správanie, za výbornú dochádzku... Ale čo, ak dieťa nedosahuje výborné výsledky, ale len dobré? Ak je choré a zo zdravotných alebo iných rodinných dôvodov má viac vynechaných hodín? Je hyperaktívne, má viac energie než jeho rovesníci, s ktorou si nevie rady? Možno práve tieto deti potrebujú počuť verejnú pochvalu a dobre im padne, ak nám stoja za povšimnutie. U týchto detí môžeme oceniť ich snahu, vynaložené úsilie a ochotu na seba pracovať. Poslúžia nám k tomu „Pochvalné uznania“, ktorých vzory vám prikkladáme. Cieľom takýchto pochvalných uznaní je posilnenie a povzbudenie osvojenia si cnosti. Môžeme to urobiť formou listiny, na ktorej zverejníme mená žiakov s uvedením cnosti, skutku, alebo preukázanej služby iným, s ktorou sa žiak popasoval.

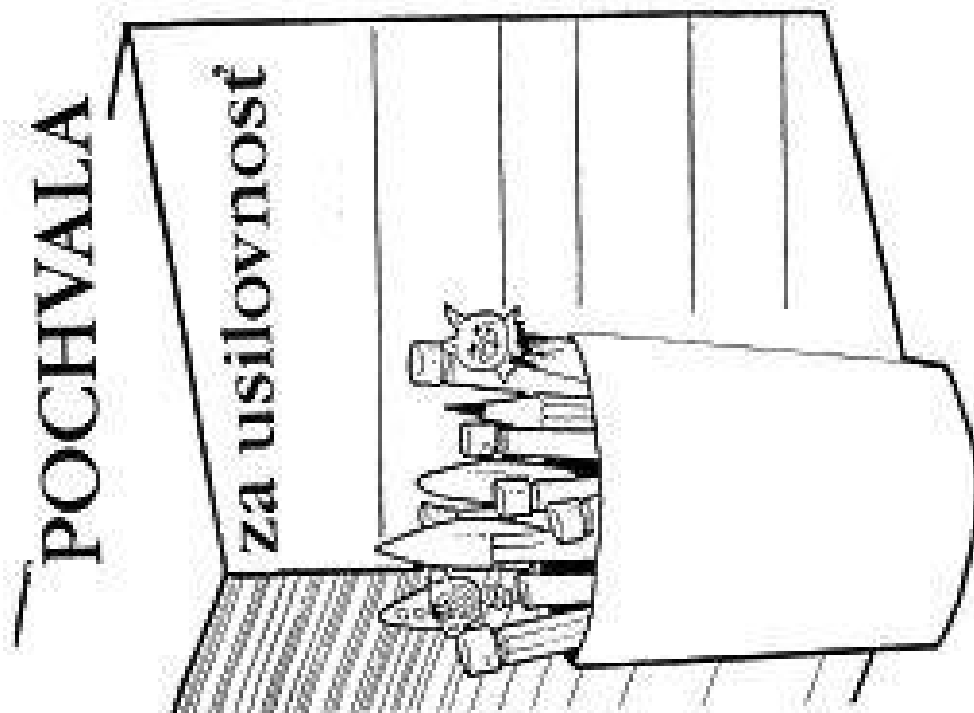
Inou formou je zorganizovanie slávnosti, na ktorú pozveme aj rodičov, aby sa mohli tešiť spolu s deťmi z ich napredovania a rozvoja. Verejne pred všetkými odovzdáme pripravené pochvalné uznania, napr. za „prejavené priateľstvo“, za „vernosť“, za „vytrvalosť“, za „usilovnosť“, za „pozornosť“, za „pomoc spolužiakovi v jeho chorobe“. Uvedené skutky súčasným žiakom možno ani tak nechýbajú, ale dnes to nie je „in“, aby si to niekto všimol a ocenil. Je to jeden zo spôsobov, ako možno v škole rozvíjať a podporovať konanie dobra.

Ako zaujímavo pripravíme pochvalné uznania? Ako inšpiráciu ponúkame niekoľko druhov. Tvorivosť učiteľov tu má svoje opodstatnenie. Stačí námet upraviť podľa vlastných podmienok, nakoipírovať na farebný papier, doplniť ho vhodným obrázkom a pochvalné uznanie sa stáva prítlačlivé. Pochvalné uznania udeľované počas roka pomôžu k vytváraniu disciplíny a sebadisciplíny. Na polroka alebo na konci školského roka pomôžu pri vyhodnotení ako ocenenie a odmena. Žiakov motivujeme, aby sa počas roka usilovali získať čo najviac pochvalných uznaní.

Na záver dôležitá zásada, ktorej sa držíme počas roka: Zle správanie neposilňujeme tým, že naň upozorníme. Pozornosť žiakovi venujeme vtedy, keď vykonal niečo dobré. Zdôrazňujeme a odmeňujeme dobro!

Podľa knihy Fogassy, J.: Príručka katechéty spracovala: Božena Nemčíková

AKTIVITY K TÉME: CIRKEV

Mlčanlivý rozhovor

Pomôcky: plagáty, fixy.

Žiaci vytvoria dve skupiny tak, že sa odrátajú 1., 2., prípadne aj inou formou. Sadnú si spolu do kruhu. Každá skupina dostane plagát s jedným krátkym slovom „SPOLU“, ktoré je umiestnené v strede plagátu. Úlohou žiakov je písať slová, ktoré majú súvis s uvedeným slovom. Druhá skupina môže mať tiež to isté slovo, ale píše slová, ktoré nemajú súvis s uvedeným slovom.

Po ukončení práce učiteľ oznámi názov témy, ktorá bude úzko súvisieť s tým, čo žiaci napísali. Na tabuľu napíše názov témy – Cirkev a opýta sa žiakov, ako teraz súvisí tento názov s jednotlivými slovami.

Špirála

Pomôcky: tehličky, veľká svieca, malá látka.

Učiteľ položí do stredu zapálenú sviecu. Je to symbol Krista a symbol spoločenstva, ktorého stredom je v tejto chvíli Kristus, od neho všetko vychádza a k nemu všetko smeruje. Úlohou každého z nás je žiť zmysluplný život práve v tom dejinnom úseku, v ktorom sme tento život dostali. Ako náš život plynie, to si naznačíme do tvaru špirály. Každý žiak dostane 3 tehličky a spoločne budeme vytvárať špirálu nášho života. Tehličky začíname ukladať od stredu – od sviece smerom von do oblúka (v tvare písmena „C“) Tri tehličky naznačujú časový priestor v živote každého z nás. Každý položí naraz všetky tri tehličky tesne vedľa seba.

Putovanie Cirkvi

Pomôcky: kahančeky, papier, košíčky, svieca.

Učiteľ položí do stredu miestnosti veľkú sviecu, ktorú zapáli. Hovorí pri tom: Kristus je svetlo sveta. Môže pripomenúť, že podobnú vetu počujeme pri liturgii Bielej soboty, keď kňaz prichádza do neosvetleného kostola s paškálom a trikrát zaintonuje túto vetu. My kresťania tvoríme na zemi putujúcu Cirkev - zahráme si to.

Každý dostane kahanček, ktorý si pripáli od učiteľa. Učiteľ si pripáli kahanček od sviece v strede. Nesie ho v ruke a postupne gestom pozýva žiakov, aby za ním vytvorili zástup putujúcich. Putujú po miestnosti. Učiteľ môže hovoriť, aké dôležité je v živote putovanie. Naše cesty životom sú často kľukaté, nerovné, často máme pocit, že sme ako v bludisku, ba niekedy sa zdá, že sa i vraciame. Ideme však stále dopredu. Pred sebou máme pevný cieľ - tým je Ježiš Kristus, naše Svetlo. Žijeme z jeho učenia, z jeho príkladu života, z jeho lásky. Toto svedectvo nášho života chceme odovzdávať ďalej. Na ceste nie sme sami, preto položíme pravú ruku na pravé rameno suseda pred nami - vytvárame bratské spoločenstvo, cítíme oporu. Učiteľ postupne zmenšuje kruh smerom do stredu. Vraciame sa k stredu – vytvorili sme živú špirálu. Svoje svetlá kladieme do tvaru špirály v smere zvonku ku stredu - zhromažďujeme sa okolo nášho Pána, okolo nášho Svetla. Všetko má svoj cieľ. A nášmu cieľu máme dať zmysel. Ježiš povedal: „Vy ste svetlo sveta, Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach. (Mt 5, 14-16, Lk 11, 33-36)

Prajem Vám i sebe, aby sme si svoje svetlo naozaj postavili na viditeľné miesto, aby tí, ktorých stretávame, ktorí prechádzajú okolo nás, videli našu radosť, dobré skutky a pýtali sa na ich dôvod. Iba tak sa naše svetlo stane smerovkou pre tých, ktorí hľadajú pravdu.

Budovanie Cirkvi

Pomôcky: tehličky, hudba, veľká okrúhla látka.

Každý dostane tri tehličky, ale bude ich používať po jednej. Vytvoríme symbolický obraz Cirkvi (ako spoločenstva s Ježišom uprostred, ako rodiny spojené Ježišom, ako Krista - zakladateľa, ako oltár novozákonnej obety). Pracujeme mlčky, preto nevieme, aký obraz spoločne vytvoríme. Žiakov vedieme k vnímavosti, aby sledovali obraz a každý z nich mal snahu vytvoriť niečo spoločné, pekné. Pristupujeme po jednom k látke a ľubovoľne kladieme tehličku, potom ďalší a ďalší. Už sa začína niečo rysovať, chceme z toho niečo vytvoriť, ale nemôžeme už zmeniť to, čo niekto predom mnou vybudoval - učíme sa ohľaduplnosti, prijatiu toho druhého, tolerancii, znášanlivosti. Nakoniec spoločne hľadáme názov pre symbol, ktorý vznikol spoločnou prácou.

Spracovala. Klára Solanová

KATECHETICKÉ NÁMETY

Téma: Dary Ducha Svätého

Cieľová skupina: žiaci 6.-9. roč. ZŠ

Ciele vyučovacej hodiny:

- kognitívny: - porovnať svoje dary s darmi, o ktorých hovorí sv. Pavol
- prehodnotiť svoje dary a ich využívanie v prospech spoločenstva Cirkvi
- afektívny: - uvedomiť si hodnotu duchovných darov svojich a iných
- psychomotorický: - formovať návyk počúvania, stíšenie pri modlitbe

Pomôcky: text Svätého písma, papiere na činnosť žiakov, rozmnožený text piesne

Metódy: brainstorming, práca s textom Svätého písma, tvorivá metóda – porovnávanie dvoch situácií (písomná práca, rozhovor)

Stratégia vyučovacej hodiny: vysvetľujúca

Obsahová línia: kerygmaticko-antropologická

ÚVOD

1. Motivácia

Učiteľ povie žiakom motivačný príbeh.

Janka vedela počúvať ako málokto. To predsa nie je nič zvláštne, poviete si. Počúvať vie každý. Ale to je omyl. Skutočne počúvať dokáže iba málo ľudí. Ako vedela počúvať Jana, bolo celkom mimoriadne. Počúvala tak, že v jej prítomnosti každý dostal nejaký zvláštny nápad. Nie preto, že by Jana niečo povedala alebo sa pýtala, alebo aby druhého priviedla na nápadité myšlienky, to vôbec nie. Ona len sedela a počúvala so všetkou svojou pozornosťou. Mohli by sme povedať, že počúvala všetkými zmyslami, dokonca celým telom. Robila to tak úžasne, že bezradní a nerozhodní ľudia sami prišli na to, čo chcú a ako sa majú rozhodnúť. Hanbliví ľudia sa v jej prítomnosti cítili odvážni a bez zábran. A keď si niekto myslel, že jeho život je bezvýznamný, že je iba jedným z miliónov, na ktorom vôbec nikomu nezáleží, stačilo, aby šiel a všetko povedal Jane. Potom si už počas rozhovoru uvedomil, ako hlboko sa mylil. Pochopil, že taký, aký je on, nie je na svete nikto iný. Preto je zvláštnym spôsobom dôležitý. Jana pritom nehovorila nič, ona iba načúvala. Keď večer ostala Jana sama, často si sedávala dlho do noci vo veľkom kamennom polkruhu divadla, nad ktorým sa klenulo hviezdnaté nebo a načúvala veľkému tichu. Pripadalo jej, ako by sedela vo veľkom ušnom bolci, ktorý načúva vesmíru. A bolo jej tak, ako by počúvala tichú a predsa mohutnú hudbu, ktorá podmaňuje jej srdce. Kto si ešte teraz myslí, že načúvanie nie je nič zvláštne, nech si to vyskúša, či to dokáže tiež tak, ako Jana.

2. Modlitba

Učiteľ vyzve žiakov k modlitbe, ktorú prednesie vlastnými slovami. Počas modlitby robí malé pauzy, aby vyniklo ticho a načúvanie.

3. Predstavenie témy

Učiteľ predstaví žiakom, že na dnešnej hodine budeme hovoriť o daroch, ktoré sme dostali a ktoré máme i my využívať na to, aby sme dávali nášmu krásnemu životu hlboký zmysel.

HLAVNÁ ČASŤ

1. Činnosť žiakov – brainstorming

Učiteľ vyzve žiakov, aby si napísali na papier zoznam svojich „nenápadných“ schopností. Robia to tak, aby tieto schopnosti boli napísané od okraja papiera a pod sebou. Malo by ich byť aspoň päť. Potom si ku každej schopnosti napíšu, ako ju môžu uplatniť vo svojom okolí – v škole, doma, pri hre, atď. Na záver žiaci vyberú jednu zo schopností a prečítajú ju ostatným. Je veľmi pravdepodobné, že žiaci budú prekvapení z toho, čo sa o sebe navzájom dozvedia alebo nedozvedia, hoci by to čakali.

Učiteľ činnosť žiakov zhrnie nasledovne: *Myslíme si, že poznáme svojich spolužiakov. Poznáme ich známky, vieme akí sme v matematike alebo čo dokážeme na telesnej výchove. Máme dary, ktoré ani sami nevieme dobre pomenovať.*

2. Činnosť žiakov – práca s textom Svätého písma a jeho aplikácia (1 Kor 12,1-11)

Učiteľ môže uviesť činnosť: *Keď niekto vie pozorne počúvať a dobre zmýšľa o druhých, pôsobí v ňom Boží Duch. Keď niekto nemyslí stále iba na seba, ale žije pre druhých, je v ňom Boží Duch, či si to uvedomuje alebo nie.*

Duch Boží dáva dôveru, odvahu, silu a odhodlanie neuspokojiť sa s tým, čo sme práve urobili. Dáva múdrosť nebrať sa príliš vážne a pritom uznať i to, aký som dôležitý. Duch Svätý je pôvodcom pravej slobody, ktorá sa prejavuje radosťou, pokojom, zhovievavosťou, vlídnosťou, dobrotou, vernosťou, tichosťou a zdržanlivosťou (porov. Gal 5,22). Najväčším darom Ducha Svätého je však láska. Možno že sme ešte stále nadšení tým, ako sa správala Jana z príbehu a aký mala veľký dar – vedieť počúvať. No keď si otvoríme Sväté písmo a prečítame z Prvého listu sv. Pavla Korintanom, dozvieme sa, že on bol nadšený rôznymi darmi tejto cirkevnej obce.

Každý žiak má pred sebou skopírovaný text. Text si prečítajú tak, že každý prečíta jednu vetu. Ak je žiakov viac ako je viet, čítame text ešte raz od začiatku. Úlohou žiakov je potom podčiarknuť slovné spojenia, ktoré vyjadrujú, z akých darov u Korintanov bol sv. Pavol nadšený. Po ukončení práce môžu žiaci porovnať svoj zoznam s darmi, ktoré vypočítava sv. Pavol.

Učiteľ môže ukončiť uvedenú činnosť tromi možnosťami:

1. Sám zhrnie výsledok činnosti, objavy, urobí syntézu (v tomto prípade nedáva žiakom možnosť k tvorivosti – prehodnocovať pozitíva, negatíva, hodnotiť situácie, pozeráť na udalosti z rôznych pohľadov a pod.)

Každý má iný dar a iné schopnosti: vedieť počúvať, učiť sa, uzdravovať. Najdôležitejším však je, že všetci uplatňujeme svoje dary v prospech druhých, v prospech celého spoločenstva a aby sme to dokázali, na to potrebujeme najväčší dar a tým je láska (1 Kor 13,1-13)

2. Učiteľ pomocou zatvorených otázok zopakuje učivo napr.

- Ktorý text nám pomohol ozrejmiť si, aké dary videl sv. Pavol u Korintanov?

- Ktorý je najväčší dar?

- Našli sme aj my vo svojom zozname schopností nejaké podobné dary?

3. Učiteľ pomocou postupnosti otvorených otázok pripraví priestor pre tvorivosť žiakov napr.

- Čo bolo zaujímavé na príbehu o Jane?

- Čo bolo zaujímavé na texte, ktorý sme čítali z 1Kor?

- Čo vás napadlo, keď ste si porovnávali dary v texte Svätého písma so svojimi darmi?

- Čo by mohol povedať sv. Pavol o našej skupine, keby tu medzi nás prišiel a videl by náš život?

ZÁVER

1. Modlitba

Učiteľ uvedie modlitbu nasledovne:

Sv. Pavol sám povedal, že nič nezmôže bez toho, ktorý ho posilňuje – a tým je Kristus. Poprosme aj my o príhovor sv. Pavla na záver jubilejného Roku sv. Pavla, aby nám jeho príklad a hĺbka listov, ktoré nám zanechal boli pomocou na ceste zmysluplného života. Našu prosbu o silu Ducha Svätého môžeme vložiť i do nasledujúcej piesne (možno ju zaspievať).

1. Príď už, príď, Duchu Stvoriteľu, Duchu zmierenia.

Príď už a premeň ľudstvo celé v nové stvorenia.

R. Duchu Svätý, svojou mocou v láske obnov nás.

Nenechaj nás kráčať nocou, osviet rozum náš.

2. Prebud' nás svojím dychom svätým, zažeň temnotu,
navráť zblúdivých, uzdrav hluchý, žehnaj životu.

3. Prebud' svedomie otupených, zblízuje národy.

Zavej a prived' zotročených v ríšu slobody.

Spracovala: Klára Solňanová

PONÚKAME

František Trstenský: PAVLOV LIST FILEMONOVI

Obsahom príručky je priblíženie Pavlovho listu Filemonovi. V prvej časti pojednáva o autorstve listu, čase a mieste napísania listu, okolnosťami písania, adresátmi, štruktúre listu a jeho vzťahu k Listu Kolosanom. V druhej časti podáva komentár k Listu. List Filemonovi je jednou z kníh Svätého písma, ktorá bude predmetom Biblickej olympiády v školskom roku 2009/10.

Cena 2,40 €

Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHUMENÁTNEJ KATECHÉZY

Príručka obsahuje teoretické a praktické prvky katechumenátnej katechézy. Ponúka stručný prehľad dejín katechumenátu, podstatu, štruktúru, cieľové skupiny, teologické a pastoračné pozadie katechumenátu. Poslednú časť príručky tvorí návrh metód.

Cena 2,49 €

Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHÉTU

Príručka je pomôckou pre katechéta pri organizačnej príprave na katechézu, ponúka aj praktické metódy, pričom autorka vychádza z požiadaviek cirkevných dokumentov, ktoré vyzývajú k obráteniu, k obnove a výchovnej evanjelizácii.

Cena 2,30 €

Mary Beth Bonacciová: PIZZA LÁSKA

Autorka odpovedá na otázky, ktoré zozbierala počas svojej dlhodober praxe od mladých ľudí v príprave na manželstvo. Odpovede autorky sú veľmi kompetentné. Nič nie je tak silné, ako jasné fakty. Publikácia je vhodnou príručkou každého učiteľa náboženstva, pomocou ktorej môže získať odpovede na otázky, ktoré zaznievajú z úst mladej generácie.

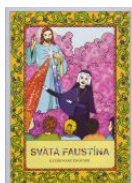
Cena 6,00 €

Biblické mapy – CESTY SV. PAVLA - Pomôcky pre prácu s mladšími i staršími žiakmi ZŠ.

Cena: 1,00 €

SVÄTÁ FAUSTÍNA – ilustrovaný životopis

Pomôcka pomáha priblížiť životopisný príbeh sv. Faustíny. Súčasťou životopisu je vystrihovačka - moderný kostol (Kostol Božieho milosrdenstva v Sp. Novej Vsi, sídlisko Západ). Vhodné pre 1. stupeň ZŠ.

Cena 1,83 €